

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
priporočite za naročnika, vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
in zanimivemu živlu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 160. — Štev. 160.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 12, 1938 — TOREK, 12. JULIJA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

POGODBA Z DELAVSKO FEDERACIJO NI VELJAVNA

DELAJSKE VESTI IZ RAZNIH OKRAJEV ZDRUŽENIH DRŽAV

Pogodba med cleveland. Electric Vacuum Cleaner Company in Delavsko federacijo je bila sklenjena pod napačnimi pretvezami. — Policijski napadi na CIO urad v New Orleansu so na dnevnem redu. — Zaslisevanje Weirton Steel Corporation pred Labor Relations Boardom.

WASHINGTON, D. C., 11. julija. — National Labor Relations Board je danes označil kot neveljavno pogodbo, ki jo je sklenila Electric Vacuum Cleaner Co., Inc., v Clevelandu z Ameriško delavsko federacijo. Pogodba je bila baje sklenjena pod napačnimi pretvezami.

Družbi je delavski urad naročil, naj obvesti svoje delavce o neveljavnosti sklenjene pogodbe.

Istčasno je bilo naročeno družbi sprejeti nazaj s polno plačo štirinindvajset uslužbencem, ki so bili odpuščeni tekom pogajanj.

NEW ORLEANS, La., 11. julija. — Odvetniki Odbora za industrialno organizacijo (CIO) bodo skušali izposlovati od zveznih oblasti ustavno povelje proti mestni policiji.

Clani unije pristaniških delavcev so izpostavljene neprestanim napadom in ustrahovanju.

Poleg pristaniških delavcev štrajkajo tudi prevažalci, čijih unijski glavni stan je bil že petkrat zaporedoma napaden. Policisti so prebrskali vse predale in zaplenili več važnih spisov.

Šestnosemdeset oseb je bilo aretiranih v glavnem stanu. Devetindeset se jih bo moralo zagovarjati pred sodiščem, ostali so bili izpuščeni, zatem ko je unija položila zanje potrebno varščino.

STEUBENVILLE, O., 11. julija. — Edward Grandison, pregledovalec sodnijskih obravnav v National Labor Relations Board je vresničil svojo že večkrat ponovljeno pretnjo, ko je glavnemu zastopniku Weirton Steel Corporation, Clyde A. Armstrongu odrekel nadaljno udeležbo pri zasliševanju, ki se je pričelo pred enajstimi meseci.

Grandison je zavrnil Armstronga, češ, da je bil v zagovarjanju jeklarske družbe preognjevit in je včasih rabil izraze, ki ne spadajo v sodnijski dvorano, ne da bi svoje besede pozneje obžaloval in se opravičil.

Takoj po tej Grandisonovi odredbi je odbor Weirton Steel Employees Security League, ki je neodvisna kompanijska organizacija, in ki ni v zvezi z nobeno delavsko unijo, naslovila prošnjo na predsednika Roosevelta in na kongres, da naj preiskujeta, na kak način se vodi zasliševanje.

Resolucija trdi, da se zasliševanje vodi pristransko in s predsodki in pravi, da je celo postopanje ne-ameriško.

Labor Board je Armstronga obvestil, da ima pravico proti Grandisonovi odločitvi vložiti pritožbo v petih dneh, ako v 48 urah naznani, da kaj takega namerava.

Zasliševanje je bilo preloženo za dva dni.

WASHINGTON, D. C., 11. julija. — National Labor Relations Board je danes naznanil, da se bodo v teku petnajstih dni vršile volitve glede kolektivnih pogajanj med uslužbenci detroitske tovarne Aluminum Company of America.

STROŠKI RELIEFA

WASHINGTON, D. C., 11. 750,000, kar je štiri milijone julija. — Social Security Board več kot pa za mesec april. Renanjanja, da so znašali mesecni relief je dobivalo šest milijonov maja stroški za relief \$247, družin

Amerika se pripravlja za slučaj vojne

HENLEIN SE POSVETUJE S HITLERJEM

Henlein in Hitler sta se sestala v Monakovem. Češka radio postaja nagaja dunajski postaji.

MONAKOVO, Nemčija, 11. julija. — Voditelj sudetskih Nemcev na Čehoslovaškem Konrad Henlein se je v nedeljo posvetoval s kanclerjem Hitlerjem. Henlein je prišel v Monakovo v soboto zvečer. Na konferenci so bili tudi navzoči vnanji minister Joachim von Ribbentrop in več drugih državnih uradnikov.

DUNAJ, 11. julija. — Nazijski krogi ostro protestirajo proti delovanju močne češke radio postaje na Moravskem, ker moti redni radio program na Dunaj. Naciji pravijo, da Nemci na Češkem ne morejo ničesar izvesti o političnem položaju v Avstriji, ker so skoro vsi nemški časopisi na Češkem prepovedani.

Berlinska vlada bo protestirala zaradi tega pri čehoslovaški vladi v Pragi.

PRAGA, Čehoslovaška, 11. julija. — Čehoslovaška vlada je v svojem uradnem listu podala izjavo, ki zavrača agitacijsko trditve Henleina o nove stranke, da išče vlada, da bi pri glasovanju glede narodnostnega statuta dobila v parlamentu večino, pomoči pri komunistih in čeških fašistih.

Kot pravi ta izjava, ima koalicijska vlada 163 glasov, ne pa 151 kot trdi Henlein. Poleg tega more vlada pričakovati štiri glasove od češke narodne zveze, šest od čeških fašistov in 11 od nemških socialnih demokratov, kar bi zneslo 184 in tri glasove več, kot je treba za tripetinsko večino.

Izjava tudi pravi, da bo v odločilnem trenutku župnik Hlinka slovaškim avtonomistom dovolil, da glasujejo po svoji volji, vsled česar se vlada zagotavlja ogromna večina.

POKOJNINE NOČ

HARRISBURGH, Pa., 8. julija. — Amerika je res dežela neverjetnih možnosti. Pojavil se je možak, ki noče pokojnine. Tajnik za javno pomoč, Arthur W. Howe, Jr., je naznanil, da ga je obvestil Albert B. Bush, ki je slep, da ne potrebuje več \$30 penzije na mesec. Pravi, da mu zadostuje penzija, ki jo dobiva od železniške uprave.

VROČINA V ALASKI

BARROW, Alaska, 10. julija. — Danes je kazal tukaj toplomer 67 stopinj Fahrenheit. Take vročine ne pomnijo niti najstarejši prebivalci.

REPUBLIKANCI SO VSTAVILI UMIKANJE

Republikanci so se morali umakniti iz Nulesa. — S protinapadom so se zopet polastili važnega hriba.

HENDAYE, Francija, 10. julija. — Republikanci so se po dvadnevem umikanju vstavili ter so izvedli več protinapadov na postojanke, ki so jih fašisti zavzeli okoli Nulesa, 28 milj severno od Valencije.

Vsled hudega pritiska armade generala Arande so se republikanci morali umakniti iz Nulesa ter so se polastili hriba št. 221, ki obvlada cesto iz Nulesa v Moncofar.

Nules, nekdanje evetoče letovišče, so republikanci po tridnevih vročih bojih izpraznili, nakar so jugozapadno od mesta zgradili nove obrambe.

Republikanci so tudi odbili 4 fašistične napade v Espadan gorovju zapadno od Nulesa ter so s protinapadom zavzeli Alendia de Veo, katero mesto so držali fašisti tri dni.

Fašistični aeroplani so večkrat dvakrat napadli okolico Barcelone in so posebno bombardirali delavske hiše.

Štirje aeroplani so zgodaj zjutraj metali bombe na delavsko predmestje Badalona, na severni strani Barcelone, in so vrgli skoro 50 bomb.

Število mrtvih v Badaloni je veliko, toda natančno tega ni mogoče dognati.

Republikanci naglo gradijo utrdbe pred Valencijo in Sagunatom, iz česar se more sklepati, da so republikanci pripravljene te dve mesti braniti navzlic fašistični premoči v aeroplanih in artileriji.

PARIZ, Francija, 10. julija. — Ministrski predsednik Edouard Daladier je naznanil, da so francoski topovi izstrelili en španski fašistični aeroplan. Aeroplan je bil med sedmimi aeroplani, ki so v četrtek napadli Port Bou ob španski meji. Pilot je bil ranjen, aeroplan pa se je moral spustiti na morje.

MRTVA LJUBEZEN OŽIV- LJENA

PITTSBURGH, Pa., 11. julija. — Charles Smith se je poročil leta 1904 z Elizabeto Werner. Rodila mu je osem otrok. Zakon je postal nesrečen. Leta 1929 sta se ločila. On se je poročil z drugo, ona z drugim. Njemu je umrla druga žena, nji pa drugi mož. Te dni sta bila poyabljena k enemu svojih otrok. Sedela sta skupaj in začela obujati spomine. Posledica: naslednjega dne sta šla po poročno licenco in se zopet poročila.

VDOVEC IN DVE VDOVI

Vdovec je potom oglašal družico. — Sedaj mu dve gospodinji. — Ne more se odločiti, katero bi vzel.

MATAWAN, N. Y., 10. julija. — Judson Van Arsdale, ki je star 59 let, je bil vdovec in ker se je počutil samega, si je pozelel družico. V nekem časopisu je objavil tozadevni oglaš. Prejel je 80 pisem. Izmed vseh se je odločil za neko 57 let staro vdovo iz Washington, D. C. Poslal ji je denar za železnico in je prišla. Nekega dne pa je nenadoma odšla, češ, da mora k bolni hčeri.

Arsdale ni vedel, ako se bo kdaj vrnila in je poslal denar za vozni listek 40 let stari vdovi v Paris, Ill. Prišla je, in si je takoj pridobila predalecovo srce.

Vse je šlo gladko in kmalu bi se imela vršiti poroka. Tedaj pa se nenadoma vrne prva vdova. Vsaka hoče imeti Arsdalea. Arsdale pa bi tudi vsako rad. Sedaj obe gospodinji v njegovi hiši in Arsdale se praska za ušesi in razmišlja, kakšen bo konec. Pravi, da obe pridno delate, da ste obe dobri gospodinj in obe dobri ženi.

SODNIK CARDOZO UMRL

PORT CHESTER, N. Y., 11. julija. — Član najvišjega sodišča Benjamin N. Cardozo, ki je bil najlberalnejši sodnik v zveznem najvišjem sodišču, je v soboto zvečer umrl na domu sodnika Irvinga Lehmana.

Cardozo, katerega je predsednik Hoover imenoval v najvišje sodišče leta 1932, je bil star 68 let.

Umrl je za srčno hibo, ki ga je mučila že deset let.

UMRLJIVOST SE MANJŠA

ALBANY, N. Y., 10. julija. — Zdravstveni department je izdal poročilo, iz katerega je razvidno, da se umrljivost manjša v newyorški državi. — Meseca maja je prišlo na tisoč prebivalcev deset smrtnih slučajev in trinajst rojstev.

KAMENJE JE METAL

LONDON, Anglija, 1. julija. — Davi so aretirali nekega neznanca, ki je metal kamenje v hišo št. 10 Downing Street, kjer je urad angleškega ministrskega predsednika. Pobil je več šip, druge škode pa ni napravil. Na policijski stražnici ni hotel povedati, kaj ga je dovedlo do tega.

STRELA UDARILA V CERKEV

KINGSTON, N. C., 11. julija. — V neko vaško cerkev v tukajšnji bližini je udarila stre-

VOJNI DEPARTMENT JE PRIČEL "VZGAJATI" INDUSTRIJO

WASHINGTON, D. C., 10. julija. — Vojni department je sklenil "vzgojiti" ameriško industrijo za slučaj vojne. Zaenkrat bo potrošil v to svrhu deset milijonov dolarjev. To vsoto je dovolil kongres, in dva milijona dolarjev bosta uporabljena v prihodnjih desetih mesecih v ta namen.

AMERIŠKA BOJNA LADJA ODPELJALA

Japonci so pričeli obstreljevati Kjukjang. — Ameriška in angleška topničarki ste se umaknili.

HANKOV, Kitajska, 11. julija. — Ameriška topničarka Monocacy je v soboto zapustila svoj pomol v Kjukjangu ter odplula nekaj milj dalje po Jangceau navzgor, da se izogne nevarnosti v bojih med prodajajočo japonsko armado in kitajsko posadko v Kjukjangu, ki se nahaja 135 milj od Hankova.

Poročilo je prejela topničarka Luzon, ki je poveljniška ladja patrole na Janceu od Monocacyevega poveljnika poročnika Clarence V. Conlana.

Japonska armada je dospela do Kutanga, 12 milj jugovzhodno od Kjukjanaga. Japonci so sedaj v stanu, da njihova armada prodira za mestom, medtem ko ga bojne ladje na Jangceu bombardirajo.

Kot pravijo kitajska poročila, so pričeli Japonci v Šansiju, kjer so prejeli eno novo divizijo, močno ofenzivo. Zavzeli so Jangčeng in Cijuan.

ŠANGHAJ, Kitajska, 11. julija. — Ameriška topničarka Monocacy in angleška topničarka Cockchafer ste odpluli 3 milje višje po Jangceu od Kjukjanga, ker so japonske bojne ladje pričele obstreljevati mestno obzidje.

Obstreljevanje Kjukjanaga se je pričelo, ko so Japonci v dveh smereh pričeli prodirati proti Hankovu. Japonski teroplani so bombardirali oviro na Jangceu 30 milj od Kjukjangu po reki navzgor, armada pa je medtem prekoračila jezero Pongang.

Ob istem času so japonski letalci tudi bombardirali letališči v Nančangu in Hanjangu. Na letališču v Nančangu ni bilo nobenega aeroplana, pač pa so bombe zadele več poslopij. Na letališču v Hanjangu pa so bili uničeni štirje aeroplani, dva pa sta bila poškodovana.

la in usmrtila štiri osebe. Več kot dvajset oseb je bilo vsled strele omamljenih.

Pomožni vojni tajnik Louis Johnson je rekel včeraj, da bodo do 1. septembra oddani vsi tozadevni kontrakti.

Prednost bodo imele tiste tovarne, ki doslej še niso izdelovale vojnega materiala.

Neka tovarna za ure je na primer dobila naročilo, naj izdelata gotove instrumente — predvsem merila — za artilerijo.

Če bi izbruhnila vojna, bi bilo mogoče v teku nekaj dni preurediti tovarne za izdelavo municije in drugega vojnega materiala.

Vojni department ima samo šest arzenalov oziroma tovarn za izdelovanje orožja, kar pa nikakor ne zadostuje.

Svetovna vojna je naučila države, da je sodelovanje vseh industrij absolutno potrebno.

Nemčija je v tem pogledu na prvem mestu. V teku osminštiridesetih ur je mogoče vedno — vse nemške tovarne izpremeniti v izdelovalnice orožja in municije.

UPANJE ZA MIR V CHACO

BUENOS AIRES, Argentina, 10. julija. — Vnanja ministra Bolivije in Paragvaja sta z objemom in poljubom zapečatila doseženi sporazum, da bo končana stoletna borba za skoraj ničvredni Gran Chaco.

Sporazum bo obema vladama predložen v potrditev. Posredovalci šestih držav, ki so se od leta 1935 trudili, da zadrže Bolivijo in Paragvaj, da se zopet ne spopadeta, upajo, da bo končna mirovna pogodba podpisana v petih dneh.

Po zadnji seji, ki je trajala tri ure in pol, so delegati pričeli podpisovati sporazum v vnanjem ministertvu in 76 let stari bolivijski vnanji minister Eduardo Diez Demedina in paragvajski vnanji minister Cecilio Baez sta se iskreno objela.

Sporazum so podpisali ameriški delegat Spruille Braden ter zastopniki Argentine, Brazilije, Chile, Perua in Urugvaja.

V TURČIJI JE ŠE VEDNO MNOGOŽENSTVO

ANGORA, Turčija, 9. julija. — Navzlic novim postavam je v Turčiji še vedno mnogoženstvo. V najmanj 100,000 slučajih ima Turek več žena kakor eno. Na Turskem so našli 3,305,677 poročenih žensk in samo 3,160,387 poročenih moških.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Baka, President J. Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto veča list za Ameriko.	Za New York za celo leto ..	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto ..	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

PREDSEDNIK ROOSEVELT V NEW YORKU

Predsednik Roosevelt polaga vogelni kamen za zvezno poslopje na zemljišču svetovne razstave v New Yorku.

**Stopetdeset-letnica
Ameriške konstitucije**

Letos smo proslavili stopetdesetletnico ustave Združenih držav; dejanski zgodovinski dogodek, ko je konstitucija stopila v veljavo, je bilo odobrenje ali ratifikacija s strani dveh tretin izvirnih držav, in to se je vresničilo v mesecu juniju leta 1788.

Ustavotvorna (Constitutional) konvencija se je sestala v maju leta 1787 v Philadelphiji. Predsedoval ji je George Washington in zborovala je nekaj čez štiri mesece, ko se je razpravljalo o raznih predlogih glede temeljnega zakona novorojene republike. Nasprotja med delegati bila so tako velika, da se je sklenilo držati se je za zaprtimi vrati. Včasih se je zdelo, da ni nikake nade za sporazum o ustavi. Nekateri so zagovarjali angleški sistem spodnje zbornice in gospodke zbornice. Neki načrt je bil zato, da se predsednik izvoli doživotno in da predsednik imenuje guvernere. Ono malo radikalcev, kar jih je bilo v konvenciji, je urgiralo takojšnje udeleževanje načel, izraženih v Izjavi neodvisnosti. Delegacije treh držav so hoteli odpraviti suženstvo takoj, naleteli pa so na burne proteste s strani južnih delegatov. Konvencija se je malo ne razbila ob vprašanju poročalnega zastopstva, kajti manjše države so se bale nadvlade s strani večjih držav. Ko je bila ustava končno

sprejeta, predstavljala je poravnano med različnimi strankami. Predsednik naj se izvoli za štiri leta, dobil pa je omejeno pravico veta nad kongresom, dočim si je ta zadnji pridržal pravico obtožiti predsednika. Proporcionalno zastopstvo je bilo uveljavljeno, kar se tiče poslanske zbornice (House), v senatu pa naj imajo vse države — manjše in večje — enako zastopstvo. Suženstvo ni bilo prepovedano, ali uvažanje sužnjeva naj postane nezakonito po 1. 1808. Enako poravnave so določile tudi druge določbe ustave.

Čim je konvencija končno sprejela načrt ustave, ta je bil predložen poedinim državam v odobrenje. Začela je ostra borba med onimi, ki so bili za ratifikacijo, in onimi, ki so bili proti.

"Zagovarjam odobritev, ker je ljudska svoboda zavarovana, in ker je ustava najboljša, kar

NA PRODAJ

Dobro idoč Boarding House z 18 akri zemlje in 400 kokoši vred se proda vsled bolezni pod ugodnimi pogoji. Hiša je nova, stara 4 leta, ima 15 sob z vsemi udobnostimi, manj kot 2 milj od towna in samo 100 milj od New Yorka. Za podrobnosti pišite na: L. WEISS, R. D. 1, Hawley, Pa. (6-28; 7-5, 12)

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 4.35	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 29.50	Lir. 500
\$ 11.85	Din. 500	\$ 57.00	Lir. 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir. 5000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgornj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljjujemo le boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.75
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 20.75
\$ 25.—	\$ 25.75
\$ 30.—	\$ 30.75
\$ 35.—	\$ 35.75
\$ 40.—	\$ 40.75
\$ 45.—	\$ 45.75
\$ 50.—	\$ 50.75

Projektnik dobi v starem kraju izplačilo s dolarji.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER NA PRISTOJNO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baka, President J. Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto veča list za Ameriko.	Za New York za celo leto ..	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto ..	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

POLITIČNO POTOVANJE

Del svojih počitnic bo porabil predsednik Roosevelt za politično potovanje po zapadnih in južnih državah. Njegova zvezda, ki je lani precej obledela, se zopet žarko blesti. Predsednik prav dobro ve, da je sedaj najprimernejši čas, da stopi v javnost in poudari svoj program.

Lansko jesen in zimo je bil možak molčeč. Po deželi je bilo slišati mrmanje, ki se je slednjič razvilo v glasne proteste. Predsednikova priljubljenost se je manjšala od dne do dne.

Vse je šlo narobe. Njegova predloga glede reform najvišjega sodišča je bila poražena. Vsak njegov predlog je zadel v kongresu na odločen odpor.

Njegovi nazadnjaški nasprotniki v obeh strankah so trimfiral. Borzni tečaji so padali, gospodarstvo je šlo nizdol.

Naenkrat se je pa vse izpremenilo. Ljudsko razpoloženje — ta skrivnostna sila — je zopet zanj. Dosegel je uspeh, in v političnem življenju odpirajo uspehi pot drugim uspehom.

Predsednik je prodl s svojo predlogo glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa. Po njegovem priporočilu je dovolil kongres štiritisec milijonov dolarjev za javna dela in obnovo amer. gospodarstva v splošnem. Tovarne začenjajo obratovati, cene akcijam naraščajo. Vlada je zopet priljubljena; z njo seveda tudi Roosevelt.

Zdaj se je predsed. Roosevelt zavzel za nekatere svoje stare prijatelje, ki ponevno kandidirajo pri primarnih volitvah. Govoril je za senatorja Barkleya v Kentucky, za senatorja Thomasa v Oklahomi in za senatorja McAdoo v Kaliforniji.

V vseh teh državah pomeni zmaga pri primarnih volitvah zmago pri glavnih volitvah jeseni.

Roosevelt je kot govornik neprekosljiv. Njegova beseda je izredno prepričevala. Kandidat, za katerega se on zavzame, si je lahko svest zmage.

MILJONSKA DEDINJA

Barbara Hutton je podedovala po svojih prednikih štirideset milijonov dolarjev. To ogromno premoženje se je nagrmadilo v "five and ten cents" trgovinah.

Najprej si je kupila za moža nekega ruskega pustolovca, pa se ga kmalu naveličala in se poročila z nekim danskim princem. Tudi ta zakon ni držal in se končuje baš nasprotno kot so normalne ameriške ločitve zakonov. V tem slučaju zahteva mož alimente.

Ponudila mu je četr milijona, kar je pa zaničljivo odklonil. Zahteva namreč pet milijonov.

Zakon in ločitev sta za te trete človeške družbe povsem navaden biznis. O takih ljudeh poroča ameriško časopisje ne dolgo in široko, namesto, da bi bili predmet splošnega zaničevanja.

**Seja Slovenskega Doma
v Brooklynu, N. Y.**

Genjeni delničarj (ka): —

Tem potom Vas obveščam, da se bo vršila prihodnja seja delničarjev in zastopnikov društva v soboto, dne 16. julija ob 8. uri zvečer, v prostorih Doma, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Najvažnejša točka na dnevnem redu bo predmet, na kakšen način naj se zopet kupi na zaj "Slovenski Dom". Genjeni rojaki, to je zelo velikega pomena za nas vse, posebno pa za naša slovenska društva. Ne glede na kakšnega političnega prepričanja, ali posamezniki, ali pa društva, zavestati se moramo, da nam je "Slovenski Dom" potreben vsem, posebno pa našim družtvom. Potrebimo preveliko in občutno, zlasti me so, in delajmo skupno v korist "Slovenskega Doma".

za kritiko, pridite na sejo, in povejte tankaj, kar se vam vidi umestno. Nikakor pa ni prav odstraniti se, ako imate kaj osebnega do katerega u radnika ali pa delničarja, ker s tem ne škodujete dotičnemu, pač pa, splošno vsem.

Ne pozabite tudi, da se hitro približuje svetovna razstava tukaj v New Yorku, in treba se je pripraviti, ker prišli nas bodo obiskat Slovenci iz vseh krajev Amerike in Evrope.

Ker je to ena najbolj važnih sej za obsto in napredek Slovenskega Doma, zato apeliram na vsakega napredno mislečega delničarja in zastopnika društva, da se te seje brezpogojno udeleži.

Z rodoljubnim pozdravom za "Slovenski Nar. Dom."

Anthony Omerca, tajnik

**Peter
Zgaga**

CESTA

Zadnje mesece je moje obzorje zelo omejeno. Toliko ga je, koikor ga vidim skozi okno: kos ceste, na vsaki strani pet bis in pet drevce. Pred vsako hišo je namreč košato drevo. Torej nič posebnega in nič zanimivega. Navzlic temu je pa ta košček ceste majhna, toda verna slika vse Amerike.

Na se-tih hišah je plakat, da je naprodaj. Tri prodaja vladna agentura, tri pa privatni agentje. Plakati za mesece in mesece kričavo vabijo, kupca pa ni. Že vsaj takega z denarjem ne. Ljudje, ki so kupili na upanje, nočejo na upanje prodati. Istotako ne vlada.

Pred vsako hišo je kara, pred nekaterimi sta dve. Najmlajša je bila zgrajena leta 1934. Vse druge so starejše. Segajo daleč nazaj v leta 1927 in 1928.

Zjutraj pride mlekar prvi s svojim vozom.

Ko sem začel pred dvema mesecema gledati skozi okno, je imel štirinajst odjemalcev. (V nekaterih hišah sta namreč po dve družini). Zdaj jih ima deset. Koliko jih bo imel po dveh ali treh mesecih, ne vem. Račje manj nego več.

Ob pol sedmih začne ženske hoditi v stor po kruh in drugo za zajtrk. Pet minut pred o-smo zabrlizga v bližnji tovarni. Pet moških pridvi iz hiš in izginejo za vogalom.

Ob devetih cesta oživi. Pojavijo se otroci. Sveti Bog, kako rodoviten je naš blok. V dveh družinah jih je po deset, in če me pogled ne vara, jih bo po deset še pred Božičem.

Ob desetih se začne oglašati kolektorji. Kolektajo za inšuranc, električne ajsbakse, radioparate. Oglašijo se zabili ljudem v glave prepričanje, da brez električne ajsbakse in radija ne sme in ne more biti ameriški dom. Ajsbakse so večji del prazne, radio pa tudi zgrajuje svoj zvzičen namen.

Kolektorji odhajajo praznih žepov in kislih obrazov.

Na stopnicah pred hišami posedajo ženske in moški. Ženske govore o modi, o Barbari Hutton, o dekletu, ki je umorilo svojega ljubimeca, o kidnapiranih, o moški razpravljajo o politiki. Vsak ima na jeziku neizrečeno željo: Samo za osemindeset ur naj me pošljejo v Belo hišo, pa bo vse drugače.

Vsak ima seveda svoj, do najmanjših podrobnosti izdelan načrt, kako bi rešil sebe, svojo družino in deželo.

Proti večeru se zbere na cesti do trideset fantov, starih od osemnajst do štiriindvajset let. Njihova edina želja je de- lo. Med njimi jih je nekaj, ki so že delali, zdaj pa ne delajo več. Kdo ve, kdaj bodo.

S trskami merijo, koliko gazolina je še v tanku. Če ga je za dva prsta, ga je dovolj za večer.

Poglavitno je spraviti karo na strm hrib, kjer so prometne ulice, polne življenja: štori, gledališča, restavracije. Nizdol gre kara brez umetne pogoske sile.

Tako je na naši cesti. Z dneva v dan do pičice enako.

Pogled skozi okno me že utruja. Vedno isto, vedno isto.

Za zaključek naj omenim še najzanimivejšega prebivalca naše soske.

Italijan je, takole pri šestdesetih letih. Pred njegovo hišo je, zjutraj ogromen Cadillac. Sam ne vem, kje ga je izkupil. Najmanj petnajst let je star, pa še sveti in blešči ko dreka-brbec.

Izza hiše pripelje samokolnico in jo previdno položi na zadnji sedež. Nato sede h kolesu in počne.

Dela v bližnjem kraju za WPA, to je po osam-

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

je smatrala za zadostno, je bila konstitucija proglašena kot pravoveljavna.

Protesti proti izpuščenju ustavnih jamstev (Bill of Rights), pa so imeli za posledico, da je že prvi kongres, ki se je sestel v New Yorku v septembru 1789 sprejel prvih deset sprememb (amendmentov) k ustavi in jih predložil državam v odobritev. Države so jih odobrile v toku dveh let. Teh prvih deset amendmentov tvori ameriško "Bill of Rights" in vsebujejo jamstva za versko svobodo, svobodo govora in risika, pravico zborovanja in porotnih obravnjav, prepovedi preiskav brez sodnega dovoljenja, krutega kaznovanja in pretiranih glob; tudi pridržuje državam vse pravice, ki niso prepuščene vladi Združenih držav.

V toku časa so bile uvedene druge spremembe. Ameriška konstitucija se je sploh izkazala, da je živ organizem, ki se daje prilagoditi razvoju časa, pri čemur pa za vse večne čase ostane čarter človeških pravic.

POZDRAV

Prečno odpotujem v svojo staro domovino s parnikom Aquitania, pozdravljam vse svoje znanee in prijatelje, posebno pa vse one, ki so me spremlili na železniško postajo. Jakob Hahjan, na potu v Retje pri Velikih Laščah.

DEVET STO LET STARO DREVO.

V Mezocoromoni pri Trientu so posekali 30 m visoko drevo, ki je merilo v premeru 2 metra. Drevo je dalo dvajset kubikov lesa. Strokovnjaki so izračunali, da je bilo to orjaško drevo staro najmanj 900 let.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA**

**BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA**

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

CHARLES FOLEY:

MALA MANETA

Maneta, mala, plavalasa dekla pri kmetu Fayardu, se je izogibala ljudem, ceprav je bila mlada. Zmeraj je bila pred njo usoda njene uboge matere, ki jo je zapustil njen mozi in je pred dvajsetimi leti v najhujši bedi umrla. Vedno je bila poslednji vzdih svoje matere: "Ljubezen je huda reč."

Zatorej se Maneta skoraj ni dotaknile laskave besede vaskih mladencev in celo takrat ne, ce so se resno zanimali zanjo in so jo snubili.

Peter Falard je bil šele nedavno izgubil svojo ženo. Ceprav je bil šestdesetletni vdovec, ze oče dveh poročenih hčera in stari oče šestih krepkih, rdečeličnih vnukov in vnukinj, je bil poln življenja. Zvečer je v razkošni hudomušnosti pograbil malo Maneto in jo hotel pljubiti, a Maneta se mu je uprla ko divja mačka in Peter se je ni nikoli več upal dotakniti.

Maneta, ki je bila prav tako marljiva in priročna pri delu, kakor je bila nepremagljiva in trmasta sprčo snubcev, je bila kar neobhodno potrebna v gospodarstvu. Zatorej so jo še nadalje obdržali v službi, dasi je stari mrko gledal nanjo in sta njegovi hčeri, Berta in Pavlina, obsojali mladega dekleta, češ da hoče očeta dobiti v svoje krepilce.

Maneta je bila zadovoljna in srečna. Z vsa dušo je bila v svoji službi, kjer je našla zavetje sprčo naključij in nevarnosti življenja. Prav posebnost pa je ljubila vseh šest pšenice, no plavih rdečeličnih paglavcev, ki so se od jutra do večer valjali po semu. Bilo ji je, ko da je njih velika sestra in njih mala mati.

A nenadoma se je shladila sreča mladi dekli.

Ko je nekoč zjutraj nesla dve kadi mleka iz hleva v hišo, ji je zastavila pot grda, rdečelasa ženska, in ji porogljivo dejala:

"Ti in vsi drugi boste izginiti od tod, ker bom zdaj jaz tu gospodinja! Fayard me bo vzel za ženo. Tu se bo vse predruščilo in nobeden teh gobcev ne bo zastoj kruha žr. Pri notarju se bo zapisalo, da je polovica posestva mojega, prav tako bo moj ves denar, vrednostni papirji, nakit, sploh vse, karkoli je ostalo po rajni." Te besede so močno zadele Maneto. Vsa razburjena je stekla čez dvorišče v hišo: "Ta nemarna prikazen bo hišo samo onesrečila in pogubila." je pre-

misli. "Ženska bo izrabila slabost starega, prisvojila si bo ves denar, vsa posestvo, podila bo obe hčeri, in otročiči, moji ljubenci, se bodo razkropili po svetu ko jata preplašenih vrabčkov. Oh, ti moji abeži otročiči! Kaj bi bilo z njimi brez mene in kaj z menoj brez njih?" Medtem ko je vsa v skrbeh in strahu preudarjala, se ji je posvetil žarek upanja.

"Kaj pa, če je Polona taga-ki? To moram zvedeti — in bom tudi koj zvedela." Kar naravnost v veliko sobo je stopila, kjer je stari Fayard sam sedel. Ko kri so ji rdele lica, ko je drzno stopila predenj:

"Ali je to res, gospodar, da se boste spet oženili — in da boste celo vzeli tisto — Polono?"

Stari je za hip osupnil. "Ničesar" ji je niseem obljubil, vendar ne tajim, da se ne bi še enkrat oženil. Težko je življenje brez ženske."

Maneta je zavpila vsa iz sebe od jeze. "Če že morate imeti na vsak način žensko, pa se oženite s to ali z ono, le ne s to strašno žensko!"

"Kaj naj storim, če me ne bena noče? Edino Polono me ni odbila. Nimam kaj izbirati. Mnogo rajši bi vzel tebe, vendar, če si taka, da vsakogar, ki se te dotakne, opraskaš ko divja mačka."

Dekle je molčala. "In če bi se te spet kdaj dotaknil, bi me še cela vgriznila, kaj?" Dekle se vedno ni odgovorila. Povesila je oči. Videti ji je bilo, kako se bori sama s seboj. Nato je mahoma dvignila glavo in je staremu drzno pogledala v oči. Obraz ji je bil blede, a glas ji je bil odločen, ko je rekla:

"Če želite, bom jaz vaša žena!"

Fayard je hotel dekleta kar objeti. A Maneta je odstopila za korak, rekoč: "Vaša bom, a zato mi boste kaj podarili."

"Vse ti dam, kar le hočeš!" "Ali mi daste tudi to, kar ste obljubili oni ženski? Ali tudi jaz dobim polovico posestva in papirje in nakit vaše rajne žene?"

"Ti dobiš vse to — pa še več."

"Ali mi daste to pismo?" "Prav rad. Kar jutri, če že liš, pojdiva k notarju."

"Ne jutri; zdajle. Kar precej."

Stari je prijel dekleta za roko. Čutil je, da so njeni prsti mrzli kot led. Vendar mu jih ni odtegnila. In vse ji je zapisal, karkoli je zahtevala od njega.

Čez nekaj dni zatem sta Berta in Pavlina, gospodarjevi hčeri, sedeli pred hišo in se ogorčeno pogovarjali o neumnostih, očeta in o Manetini grabežljivosti. Tako sta bili zatopljeni v pogovor, da nista slišali, kako sta prihajala oče in Maneta. Otroci so veselo tekli za Maneto in se ji obešili na krilo. Maneta je vsakega od njih pri- srčno poljubila, jih nato nežno odrinila in pristopila k obema materama. Dala jima je zavoj, ki je bil v njem nakit, ključ od omare za perilo in pa vrednostni papirji.

"Vse to sem le zato zahtevala," je pojasnila Maneta. "da morem to stvari izročiti vama. Za očeta in zame je dovolj pol dohodkov iz posestva. Zase ne zahtevam drugega, ko da smem ostati tu, da sem lah- ko zmeraj pri teh svojih ljubih paglavčkih."

Po teh besedah je Maneta odhitela proč, da se je izognila vsem zahvalnim besedam. Odšla je v svojo sobo, kjer jo je gospodar ves ganjen stisnil k sebi in jo poljubil. Maneta je skopala misliti na teh šest malih otrok, tudi se je potrudila, da bi se nasmehnila a smehljaj ji je zamrl na ustnicah, ki so bile blede kot njen obraz.

Zaprta je oči, ko da bi umirala. Pri tem je polimala in ponovila besede svoje matere: "Resnično, prav je imela moja mati, huda reč je ljubezen."

Ali že veste?

da je v srednjem veku trka nje na vrata izdajalo neolika- nega človeka? Ljudje so ta- krat praskali po vratih, zato je pred vrati francoskega kralja vedno ležala pripravljena kr- tača.

Da s paradizniškovo sadiko na oknu zabrajate, muham vstop v kuhinjo.

Da ohranite orehe sveže v pesku, posušene orehe pa zo- pet osvežite, če jih položite v svežo vodo.

Da odpravite madeže iz tra- ve v obleki na ta način, da na- drgnete obleko na dotičnih mestih s slapino.

Da postane perilo snežnobe- lo, če vržete v kad, kjer se na- makajo stajee in rjuhe, nekoli- ko rezin sveže citrone.

Da vsebujete olupki jabolk, hrušk in oranž več dobrih sno- vi, kakor meso teh sadežev, za- radi česar ne bi smeli nikoli lupiti tega sadja.

Da branijo koprive na oknu vstop moljem v stanovanje. Da preženeš surad po ciga- retah z stanovanja, če polo- žiš na mizo posodico kisa, po- mešanega s klorovim apnom.

TISOČAKI V STARIH ČEVLIH

Na vrata nekega zavaroval- nega uradnika v Milanu je te- dni potrkala berača in prosil go- spodinjo za podporo v obliki starih čevljev. Takšni čevlji so res bili pri hiši in žena jih je podarila beraču. Ko je pri- šel domov moč, mu je to pove- dala. Nastal je strašen vihar. Moč je namreč pred kratkim zaslužil pri neki transakciji 5000 lir nagrade in je ta denar skrčil v starih čevljih, kamor je potlačil pet bankovcev po tisoč lir. Doselej se ni posrečilo, da bi izsledili bogato obdarovane- ga berača.

STRAHOTE KITAJSKO-JAPONSKE VOJNE.

United Press poroča s čeng- tavskega bojišča, da je po japonskih cenitvah izgubilo življenje v poplavljenih pokra- jinah 150 tisoč kitajskih civili- stov. Japonske tehnične čete si noč in dan prizadevajo, da bi popravile predre jezove, to da zdi se, da se katastrofa ne- bo dala omejiti.

"Evening Standard" javlja, da je utonilo mnogo japonskih vojakov, ki so operirali v ob- močju Rumene reke. Na lung- haškem bojišču stoji voda se- dem metrov visoko. Kitajci so izabili Japonce v past in so potem napravili, kakor Belgijci pri nemški invaziji v Flandriji. Kitajska vojska se je dobro utrdila v svojih postojankah, in skuša zadržati Japonce ta- ko dolgo, da doseže deževna doba svoj višek.

Utonilo je doselej 5000 japo- nskih vojakov, drugih 7000 se je umaknilo na bribovit teren, kjer jih je pokončalo Čangkaj

škovo topništvo. Ob tej priliki so izgubili Japonci 250 stroj- nic, 80 tankov in mnogo avto- mobilov.

LEDENICA ZA MAMUTA.

Vlaživostsko pristanisce zapusti te dni ladja, ki ima v svoji hladilnici kakor majhna hiša velik prazen zaboj. Ta zaboj bo sprejel popolnoma konservirano truplo nekega mamuta, ki so ga odkrili v ok- tobru lanskega leta na Vrang- lovem otoku.

Mamuta, ki tehtja približno tri tone, spravijo na ladjo v tisti ledeni kladi, ki ga je hra- nila kakšnih 20.000 let. Navlic vsem ukrepom, ki jih je stori- la ekspedicija, katere je ma- munta našla, da bi zaščitila dra- gocene najdbe, so volkovi ob- grizli mamutovo glavo in hr- bet, ki sta močela iz leda.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Ro- jinje. — Golica.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sod- nika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega ce- sarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bra- toma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po to- baku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašel. — Pona- rejeni bankovci
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo or- jaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlana vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari- vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti gra- ditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že- te napravljen delo in katere žr- tev je tisoč delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v gran- dioznih opisih in dogodkih. Tu- nel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi origi- nalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo po- stavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. sto- letja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mla- dostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njego- vem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kon- tesse Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam po- ustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slo- venska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestan- tizem po Slovenskem. Pridi- garja Jerneja je klasično opi- sal. Romanu so dodana po- trebna pojasnila.

Cena \$1.50

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS EDINI JUGOSLOVANSKI POGRBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI ANTHONY SVET, (Unlicensed) V službi smrti se obrnite na naš pogrebni zavod. In Mr. Anthony Svet bo prišel k Vam in Vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo. NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393 BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. MAin 4-7611

SPOMIN NA STARO DOMOVINO "NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotiskju na dobrem papirju, v veli- kosti 5x7 1/2 inčev

Ta krásna zbirka, vas o- etane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glasa Naroda" lahko dobita celotne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetova, Milčinskaga, itd. V zalogi imamo pravice del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinjake in poučne knjige. Igre, pesni, zemljevide.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

Boj za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

Moja prisrčno in iskreno ljubljena Rozana: —

Ko bi le vedeli, kako me je priznanje Vaše ljubezni osrečilo in kako zelo me boli, da ne morete verjeti v mojo ljubezen. Rozana — sedaj šele poznam pravo ljubezen in to je ljubezen do Vas, samo do Vas. Kako morete misliti, da je to samo sočutje? Iz sočutja bi Vam prav gotovo ne govoril neresnice. Žene, kakoršna ste Vi, človek ne bo pozelel iz sočutja, Rozana, njej se more le približati, ako jo ljubi pošteno in z vsemi niti svojega telesa. Ko bi vedeli, koliko trpim zaradi Vas, potem bi mi verjeli.

Vaše odgovore ne morem sprejeti, Rozana, ker bi bil drugače nearečen in bi si moral očitati, da sem se norčeval iz svoje sreče v lahkomišljeni uri.

Kako zelo Vas ljubim zaradi ponosnega priznanja Vaše ljubezni do mene! Ko bi le mogel hiteti k Vam, prepričal bi Vas, da so vsi Vaši pomisleki odveč.

Morate, morate biti moja!

Kaj mi je mar sodba sveta? Na zatožni klopi sem se jo naučil zaničevati. Ako se nočete vrniti v svojo domovino, greva v katero drugo deželo. Sedaj imam ravno priložnost, da bi vodil podružnico naše tovarne na Švedskem. Radi bi me poslali tja, ker me smatrajo za najposposnejšega za to mesto. Pojdite z menoj na Švedsko, izgovoril sem si čas za pomislek, dokler od Vas ne prejmem odgovora.

S tem mora odpasti Vaš zadnji pomislek. Tam nikdo ne pozna ne Vas, ne mene, da sva bila vdeležena pri onem morilnem procesu. Ako pa rajše živite v svoji domovini, potem ostanem tukaj in nikdo naj se ne drzne Vas gledati po strani. Tudi jaz se moram istega bati, ker so me obdolžili, da sem morilec. Oba pa veva, da so najine roke čiste.

Mislím, da sem se dovolj pokoril za vse ono, kar sem zagrešil v lahkomišljeni uri. Vi pa stojite visoko in vzvišeno nad menoj. In če se pri vsem tem drznete prositi za Vašo roko, potem more samo moja ljubezen do Vas to drznost opravičiti. Rozana — ljubim Te, ne smeš se mi odtegniti; tako trdo me ne smeš kaznovati. Ljubim Te! In — če me nočeš vslišati, bom prišel in Te bom odpeljal.

Odkar vem, da me ljubiš, Te več ne izpustim. Ti moje najsladkejšje, moje ljubljeno sree, verjemi mi! Kako moreš misliti na hladno sočutje? Ako mož tako govori Tebi, moraš vedeti, da ga k temu žene ljubezen. Vse v meni zahteva Tebe. Ljubim Te! In če se mi po tam pismu ne podaš, bom prišel v Kalifornijo in Te bom odpeljal. To bom na vsak način napravil, Rozana — tudi če ne boš vslišala. Vzel si bom dopust, kakor hitro se bom odločil, da ostanem doma, ali pa grem na Švedsko. Nikar ne misli, da bi bil beg, ako grem s Teboj na Švedsko. Tam bom imel večje in bolj samostojno delo.

Torej ne pusti me čakati, brzjavi mi, da smem priti po Tebe. Vse najpotrebnejše bom uredil in bom hitel k Tebi, moje predrago sree. Nikdar ne premišluj, kako bi mi všla, kajti nobenega izgovora ne priznavam, ker me ljubiš in jaz ljubim Tebe. Nič drugega ne potrebujem več za najino srečo. Potem Ti bom brzojavno sporočil, kdaj me moreš pričakovati. Poročila se bova takoj tam, kakor hitro bo mogoče in peljal Te bom, kamor boš hotela.

Reši me moje muke — Ti, ki si vsa moja sreča. Brzjavi mi, kje se moreva sestati. Pusti službo, kajti nikomur ne privoščim, da bi imel do Tebe kako pravico. Kdaj Te bom mogel imeti v svojih rokah, moja Rozana? Tebe iskreno ljubeči

Ralf."

Rozana skoneča. Sotze ji zalijejo oči. Globoko je ginje na in nekončen občutek sreče jo napolnjuje. Ne, ne sme več dvomiti. Tako piše samo oni, čegar srce je izlivalo ljubezen. Osrečuje jo, ko pomisli, da ji je odvzel vsako odločitev. Za njo ni ničesar drugega, kot privoliti, da postane njegova žena. Njegova žena? Vroče ji vzkipi srce. Njegova žena? Ali je za njo sploh mogoče tako velika, tako blesteča sreča? Ali se je sme okleniti in jo držati?

Njegovo pismo pritiska na ustnice in na sree.

"Ralf — Ralf — ljubim te — ne morem se več braniti proti sreči, ki mi jo hočeš dati — ljubim te!"

Pozabi na vse okoli sebe in niti ne opazi, kako naglo je potekel čas — dokler Gwen smeje ne potrka na njena vrata.

"Rozana! Mnogo zahtevamo od vas in vas ne moremo več pogrešiti."

Rozana se zbudi iz svojih sanj.

"Takoj pridem, Gwen; samo še pet minut potrpite."

Naglo obrise sledi svojih srečnih solza. Tedaj pa ji težko leže na sree, da bo morala zapustiti vse drage in dobre ljudi. Kako bo to šlo? Ve, da bo na obeh straneh britka ločitev. Pustiti Winnie in Mrs. Lauthamovi nič več pomagati. Toda sreča je sebična — zaradi tega svoje sreče ne sme uničiti.

Naglo steče doli in premišljuje, kako bi mogla gospodi vse dopovedati. Toda takoj se vsi obrnejo k njej za to in ono. Ko vsem vstreže, gre z Gwen in Winnie v park.

Gwen je Rozano natančno opazovala in pravi, ko se je otrok nekoliko odstranil:

"Rozana — izgledate, kot bi s pismom k vam prišla sreča."

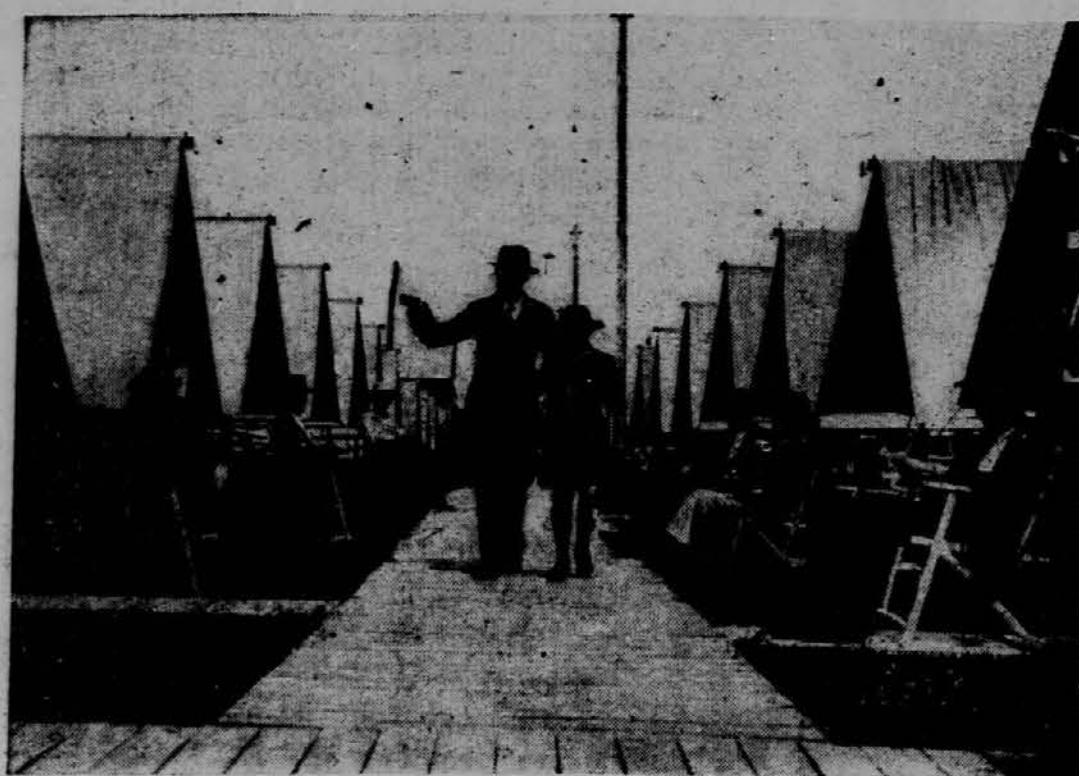
Temna rdečica se razlije čez Rozanin obraz.

"Tako bistroumni ste, Gwen, da vam ni mogoče ničesar prikriti. Ladja mojega življenja je dobila nov veter — najraje bi odjadrala na svobodno morje. Toda, biti moram zelo sebična in pustiti vse za seboj, kar mi je postalo drago. Svetujte, pomagajte mi, Gwen. Mož, ki ga ljubim, in ki me je sedaj tudi prepričal o svoji ljubezni do mene, mi hoče odpreti vrata življenja; srečna bom, srečna kot ste vi. Prišel bo po mene — brzojavno mi moram odgovoriti, da more čimprej hiteti k meni. Toda marsikaj me tukaj zadržuje — ljubezen do Winnie, spoštovanje do Mrs. Lauthamove, hvaležnost na vse, kar mi je bilo dobrega storjenega. Kaj naj storim?"

Gwen jo objame in poljubi.

(Dalje prihodnjik.)

TABORIŠČE NA KRAJU NEKDANJEGA BOJIŠČA

Na bojišču v Gettysburgu so se letos zopet zbrali veterani državljanske vojne, da obhajajo 75. obletnico velike bitke.

Razne vesti.

ČUDNI ZAKONI IN OBSODBE

Advokat v Saint Louisu Lyman Cook je štiri leta zbiral posodnih aktih in arhivih najbolj čudne sodbe in zakone, potem jih je pa izpopolnil s humorističnimi komentarji. Zbral se je toliko gradiva, da je lahko napisal debelo knjigo, ki je ena najhumorističnejših na svetu. Tu hočemo omeniti samo nekaj čudovitih zakonov in obsodb iz Cookove knjige.

Leta 1838 so v Franciji neko ga zaprli in obsodili zaradi umora. Pozneje mu je bila smrt na kazen znižana na 21 let težke ječe. Slednjič se je pa izkazalo, da je bil umorjenec on sam.

V Winchestru v državi Massachusetts je smelo dekletu sedeti na vrvi samo v cerkvi. Za kršitev te določbe je bila odmerjena stroga kazen.

Justica v Milwaukee je prepovedala avtomobilistom puščati avtomobile na cestah nad dve uri razen če so bili k njim privezani konji.

V obiljskem zakoniku je določba, po kateri sme po razjarjenju množice linčani zahtevati od okraja, kjer je bil linčani največ 500 dolarjev odškodnine. Pogoj je pa, da mora biti linčanje popolno, to je do smrti, nihče drugi pa odškodnine ne sme zahtevati. V Kaliforniji imajo zakon, ki prepoveduje streljati iz avtomobila ali letala zverjad, ptice ali sesavce, razen kitov. V državi Iowe lahko hodijo ljudje gledat enorokega pianista, če se ne zahteva vstopnine.

Proti vetru plavati je prepovedano v Sault Saint Marie. Zanimivo so tudi nekatere obsodbe. Neki ruski pisatelj je leta 1918 zakrivil s svojim spisom žalitev. Moskovsko sodišče je določilo, da bo najprimernejša kazen, če pisatelj sam poje svoje besede. Pisatelj je torej pojedel svoj rokopis stran za stranjo, za kar je rabil tri dni.

Leta 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

Leto 1886 je prašič v Franciji pohodil novorojenčka. Prašiča so poslali pred sodišče, kjer so ga sodili zaradi nečastnih in sebičnih namenov, in obsodba se je glasila, da mora umreti. Vse mesto se je zbralo, ko so prašiča smrtili. Pri tem je moral nepretrgoma bobnati 42 bobnarjev, da bi se ne slišale morebitne besede, če bi prašič med usmrtitvijo spregovoril.

RAZLIČNO POJMOVANJE LEPOTE

Stari Peruanci niso vedeli, kako bi se brez bolečin iznebili koca na obrazu, pa so si jih sproti populili, da so bili vseh svojim ženam. Huni so hoteli omejiti pri svojih sinovih rast brk, pa so jim v ta namen že v zgodnji mladosti izpraskali kožo na obrazu ali pa so jim jo s posebnimi rezili vso razrezali. Največja žalitev in ponižanje indijanskega plemena Quito je bilo, če so sovražniki ostrigli moškemu tega plemena lase.

Striženje las je pomenilo žalitev tudi pri prebivalcih Gronlanda, v kolikor se niso dali sami ostrigi v znak žalosti ali trdnega sklepa, da se nikoli ne bodo oženili. Stari Gali so radi nosili dolge lase in barvali so si jih s posebno mastjo, da so bili vedno črni. Stari Germani so si pa barvali lase s posebnim milom, ki so ga izdelovali iz kozjega loja in pepela iz bukovega lesa, da so bili lasje plavi. Žene prebivalcev Marijskih otokov si belijo lase s tekočino, v kateri je zmleta posebna modra glina. Iz te gline izdelani okrasni postane v peči snežnobeli. Palestinske židovke so si pudrale lase z zlatim praškom. Na Maledivah si ostrigejo ženske lase in sede na pripekajočem solcu, dokler jim ne začno rasti namestu

Clifford Clinton, ki je znal lepo združiti dobrotelost z dobro kupčijo. V začetku so ga smatrali trgovci za norca, kmalu so se pa prepričali, da je zelo pameten.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da vam prilagajamo nepotrebne dela in stroške, Vas prosimo, da skušate naročnino pravilno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lausk
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis
Washington, M. J. Bayuk

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Mrs. Warlek

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude, J. Lukar
Ely, Jos. J. Peschel
Ereth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Fovis
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA: Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strachan
Little Falls, Frank Mahe

OHIO: Barborton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbo
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Bresovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Ruppik

Export, Louis Zupančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polanski
Krayn, Ant. Taudelaj
Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jura Zist
Pittsburgh in okolici, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakek
WYOMING: Rock Springs, Louis Tasehar
Diamondville, Joe Holik

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katere je prejel. Zastopniku lahko priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA" 212 WEST 14th STREET

kostanjevih las črni. Pri tem si pomagajo s koreninami neke ovijalke, iz katerih se da izdelovati tudi črna barva.

Van Deeken je videl južnoafriškega poglavarja divjega plemena, ki je imel brado zavito v 20 polžkov in v vsakem se je lesketal zlat obroček. Poglavar je hodil zelo previdno, da se mu brada pod težo zlata ni majala. Njegovi spremljevalci so imeli namestu zlatih obročkov v bradah koščene. Lepe oči so tudi velika privlačnost človeka in zato se ne smemo čuditi, da si ženske že od nekdaj na vse načine prizadevajo dati svojim očem čim lepši izraz. Na Floridi so si ženske barvale veke zunaj in znotraj z belo barvo. Grkinje in Rimljanke so si jih barvale z rjavim barvilom. V poznejših stoletjih so rabile Grkinje in Turkinje žgano slonovo kost da so imele bolj črne oči. Na Kitajskem so priljubljene zelo majhne žen. oči. In Kitajke so si pomagale na vse načine, da imajo oči ozke in podolgovate. Obraz brez obrvi in z vekami brez trepalnic se nam zdi čuden in vendar si zamorke na ozemlju Sierra Leone, ženske na otoku Nikobarov, Japonke iz pokrajine Fissenu in mnoge druge Azijke sproti populijo obrvi in trepalnice, ker mislijo, da so tako lepše.

Enako različno se sodi v raznih delih sveta tudi o postavi in barvi polti. Ženske z afriške Zlate obale si barvajo obraze rdeče in bele, ženske z Yeco modro, Arabke pa črno. Zdaj med našimi ženskami tako razširjeno britje obrvi in podaljševanje s pomočjo barve so že davno poznale ženske mnogih azijskih plemen. Enako je tudi z nohti in njihovo obliko. Pri nekaterih izvenevropskih narodih so priljubljene dolgi nohti. Že v prejšnjih stoletjih so si pustili kitajski učenjaki rasti nohte do 3 cm v znak, da jim ni treba opravljati težkega ročnega dela. Herodot omenja ljudi, ki so imeli na eni roki pristrizene nohte, na drugi pa zelo dolge. Ne pove pa, zakaj so delali to razliko med eno in drugo roko.

OTROK Z DVEMA SRCEMA.

V Cluju je porodila žena zasebnega uradnika Ivana Ratuja otroka z zanimivimi anatomskimi posebnostmi. Leva polovica glave je manjša od desne. Deček ima tri roke z dvajseti prsti in končno so zdravniki ugotovili, da ima novorojenec dve srčni mišici. Prvo srce leži normalno na levi strani, drugo je pri želodcu, obe srčni mišici pa utripata istočasno. Zdravniki sodijo, da dete ne bo živelo, čeprav je zdravo, kakor tudi njegova mati.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	35
EUMORESEK IN GROTESKE. 180 strani. Cena	30
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	35
PO STRANI KLOBUK. 169 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel. 136 str. Cena	50
PREDTŽRANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI VGRAMOFONU. 118 strani. Cena	30
SANJSKA KNJIGA	30
SLOVENSKE SALLIVEC. 34 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	30
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	30
TOKRAJ IN ONKRAJ BOTTLE. 67 strani. Cena	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi Saloigro "Vse naše"). 189 strani. Cena	30
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 212 WEST 14th STREET NEW YORK, N. Y.